

Lăcomatul

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRADABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituțiuni și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

10 MAI

Printr'o întâmplare fericită, ne-a fost dat nouă Românilor, să sărbătorim în fiecare an, nu la mult timp după învierea Mântuitorului, marea zi a învierii noastre naționale, — 10 MAI — într'un cadru splendid al națiunii, când toată firea învie.

Zi a învierii naționale, fiindcă mari au fost faptele ce se serbează în această zi și bogate în roade.

Încoronarea principelui Carol de Hohenzolern la 10 Mai 1866 ca domnitor al principatelor unite, care a pus capăt pentru totdeauna certurilor meschine pentru domnie, certuri care au fost un blestem pentru neamul românesc sute de ani de-a rândul, deschizând o eră nouă de consolidare și ridicare a neamului românesc;

Independența față de Turci smulsă de bărbăția dorobanților noștri — 10 Mai 1877;
Ridicarea principatelor române la rangul de regat și încoronarea Domnitorului Carol ca — primul — rege al României la 10 Mai 1881, constituiesc o adevărată înviere pentru neamul românesc.

După lungi secole de desbinări, dese umilințe, când țările românești părea a fi simple obiecte de schimb ale Turciei și Rusiei, când lumea din Apus ne ignora, neamul românesc iese din obscurantismul în care era învăluit de veacuri, se ridică cu demnitate și intră în concertul statelor europene.

O era nouă începe. „Un soare nou a răsărit” pentru neamul românesc.

De acum merge cu pași gigantici spre împlinirea visului secular: Unirea cea mare”.
Iată de ce — 10 MAI se impune tot mai mult în atenția noastră și ne încălzește sufletele cu strălucirea ei.

E sfânta zi de 10 Mai.

Întregă firea e 'mbrăcată de sărbătoare.. Câmpiile și plaiurile românești îmbrăcate 'n splendid covor verde smălțat de flori în mii de fețe, pomii care-și pun podoaba lor de sărbătoare, valurile apelor arginții zămbesc cu voioșie în această zi sfântă, la mângăierea dulce a soarelui de Mai.

Se bucură și „bătrânul soare” că — după atât amar de ani — „pe plaiurile noastre” — pentru noi răsare.

Dar în această zi măreață zi de sărbătoare, să nu uităm un lucru:

Că tot ce s'a făcut pentru neamul nostru: Independență, regalitate, — mai apoi unirea cea mare, s'au făcut cu mari jertfe, cu multe străduințe. A trebuit să fie acea generație eroică din secolul trecut, care și-a jertfit tot: timp, averi, viață, pentru trezirea conștiinței și mândriei naționale, și pt. ridicarea neamului nostru acolo unde se află astăzi, situație pe care mulți dintre ei n'au avut mângăierea cel puțin s'o vadă aiurea, — dar pe care au văzut-o dar în mintea și inima lor.. generații careia trebuie să-i purtăm o pioasă recunoștință.

Însă unirea politică realizată, nu-i tot. Ne revine nouă, generației de astăzi de a munci ca aceeași râvnă cu care au lucrat antecesorii noștri, pentru ridicarea culturală și economică a neamului românesc pe o treaptă unde însușirile noastre sufletești și bogățiile țării ne îndreptățesc să fim.

Fața spre sate! Acolo e rezervorul energiei sufletești, caracterul etnic nealterat al neamului românesc. Acolo face tezaurul sufletului românesc.

Să-l desgropăm!

Și atunci putem spune cu poetul:

„Viitor de aur țara noastră are

Și prevăd prin secolii a ei înălțare”.

Doblon

Înțelegerea ruso-japoneză

Ziarele londoneze cred a ști că în curând se va încheia un tratat de pace între Rusia și Japonia. Acest pact ar avea de scop să stabilească definitiv, sfera de acțiune a politicii japoneze, a cărei expansiune spre Sud dă de gândit atât Angliei cât și Americii. Japonia, părăsind ideea unor eventuale atacuri împotriva Rusiei sovietice, crede că având aprobarea tacită a sovietilor, va putea lucra pentru cucerirea lentă a Chinei, făcând-o un stat pendinte de marele imperiu nipon. Pentru aceasta, Japonia mai aduce în sprijinul său și faptul că atât Statele Unite cât și Marea Britanie sunt ocupate: prima cu situațiunea sa internă, stabilizarea economică, a doua cu consolidarea politicii sale continentale. Or, credem că într'o astfel de situațiune, niciuna d'n cele două mari puteri, fie Anglia, sau Statele Unite, nu ar încerca să se opună Japoniei pe calea armelor. Cu atât mai mult, cu cât însăși Rusia ar primi pactul cu bunăvoință, asigurându-și astfel și în partea de Nord-est, siguranța granițelor sale. Trupele sovietice — cari se află masate la granițele siberiene — vor fi retrase o parte, pentru a le aduce spre apus, unde vântul periculos tulbură apele imperiului.

Dealtfel și Japonia trebuie să recunoască că în cazul unui conflict armat cu Rusia, ar avea de întâmpinat multe surprize și enorme greutăți. Mai întâi, armatele roșii sunt un instrument energic de acțiune și gata la orice moment a opune rezistență oricărui

atac spontan. Apoi, aviația sovietică, care numără peste câteva mii de avioane de toate felurile, este atât de bine organizată, având pi-oții cei mai iscusiți, încât Japonia ar avea de resimțit mult din partea unei atari puteri. Dar nu trebuie să uităm și câteva descoperiri secrete de gaze asfixiante, cari constituie o armă eficace nu numai pentru Rusia, ci pentru mai toate statele cari zi de zi, în arsenale și laboratorii secrete, experimentează armele și gazele cele mai ucigătoare.

Dar nu numai China ar urma să ajungă sub raza acțiunii Japoniei, ci și o bună parte din imperiul Manciuriei. Căci odată cu neînțelegerile cu sovietele au fost înlăturate, este ușor ca Japonia, prin mijloacele sale economice, să subjuge China și Manciuria. Imperiaismul economic nipon trebuia să găsească în răsărit un deuseu pentru produsele industriei sale, care nu pot circula pe piața europeană, chiar cu prețuri derizorii. Dumpingul japonez nu a dat rezultatele așteptate. Și era natural ca un produs japonez care este eficient și puțin durabil, să fie opus fabricațiilor franceze, germane sau engleze. Iată deci, că alianța ruso-japoneză care dela primul început avea un înțeles pur continental, asiatic, devine din cauza diferitelor interese economice ale Angliei și o chestiune europeană, care poate da o cu totul altă turnură fațadei politice mondiale.

M. Clornea

Franța și acordul sovietic

Acordul franco-sovietic stabilește în momentul de față echilibrul unei balanțe subrede. Politica continentală se asigură prin semnarea acestui acord contra oricărei revendicări din orice parte ar veni ea.

Se crede că unele cercuri politice internaționale au intenționat să dezoaje planul stabilit până în amănunțime, căci nimeni nu crede în sinceritatea păcii. Dacă Rusia sovietică a cedat în fața oricărei politici ce avea s'o îndepărteze de marile puteri, e tocmai realitatea care arată că existența în concertul statelor europene este posibilă numai în virtutea unei colaborări pacifice. Chiar ultimele evenimente de săptămână, conferința dela Stressa, votul Consiliului Societății Națiunilor și condamnarea morală a Germaniei, concretizează rețeaua securității stabilită pe cooperare tuturor puterilor europene. Căci în acest ansamblu nu trebuie uitată și Mica Înțelegere cu Înțelegerea Balcanică, două mari puteri, cari prin președintele lor, d. Titulescu, au stabilit perfectă înțelegere între apusul și răsăritul Europei.

Franța, puterea centrală, trebuia să găsească în răsărit o forță tot atât de energetică și decisă să păstreze respectul tratatelor pe cari Reichul le denunțase. Și Sovietele au consimțit la aceasta pentru că Rusia nu face nici un fel de politică continentală. Ea vrea colaborarea cu fiecare stat european, ceia ce a primit, pentru a se consolida la granițele sale apusene. Cât despre răsărit, ea și-a aranjat astfel armatele, le-a instruit și le-a dotat cu armamentul cel mai perfect, pentru a putea rezista contra oricărui atac prin surprindere din partea Japoniei. Or, e natural că în fața unui astfel de tratat franco-sovietic, Reichul să înceapă abdicarea pentru a căuta formula necesară de a reveni la Ligă sau cel puțin să i se lase posibilitatea de a iscăli pactul Oriental.

Căci evaziunea și izolarea Reichului

nu va duce decât la prăbușirea lui. Legile economice și sociale sunt mai puternice decât o politică deșartă, contrară națiunii însăși. Poate că nici un nazist nu ar renunța la Alsacia-Lorena, Memel sau alte teritorii, dar nici unul desigur că nu ar dori să încerce grozăviile războiului viitor. Și aceasta ne-o dovedesc refugiații regimului nazist și chiar o bună parte din naziști. Situațiunea precară a guvernanților Reichului se reflectează și asupra celorlalte guverne europene. Căci baza oricărei guvernări rezidă în încrederea poporului și a economiei statului. Or, de aceste fricțiuni interne Franța și Rusia sovietică sunt scutite, așa că opinia politică între cele două mari puteri se poate consolida printr'un pact de asistență mutuală și ajutor reciproc.

Pactul franco-sovietic va căpăta forma sa definitivă mai ales după ce d. Laval va vizita Moscova, dar aceasta după conferința dela Roma. Franța va avea să-și spună la Roma cuvântul de întărire a alianțelor ce le va cuprinde Înțelegerea Balcanică, pentru că împreună cu toate acele state și cu Rusia sovietică, formează baza Societății Națiunilor și garanția păcii.

S. P. B

În urma Ordinului Onor. Minister al Muncii No. 130679 din 22 Martie 1935, se aduce la cunoștința foștilor absolvenți ai Școlii de ucenici industriali și comerciali din Brad, că Certificatele de absolvire se mai pot întocmi și viza cel mult până la finea lunii Iunie anul curent.

Cei care doresc astfel de certificate de absolvire, să se prezinte fără întârziere la Direcțiunea Școlii de ucenici, aducând o cerere timbrată, 2 fotografii cu fondul alb, în mărime de 4/5 cm. Adeverință dela Corporația Industrială, ca dovadă că au făcut ucenicia, Certificat școlar despre școala terminată înainte de a se înscrie la Școala de ucenici și un timbru de 14 și 2 fiscal.

Dir. Șc. de ucenici din Brad.

† PANAIT ISTRATI

A încetat din viață romancierul, și marele umanitarist, Panait Istrati.

Panait Istrati, născut la 1884, în Bal-dovinești Brăilei din părinți țărani, a fost nevoit ca încă dela o vârstă fragedă să lucreze în port, pentru a-și câștiga existența.

Acolo a avut ocazia să cunoască trăind el însuși — greutățile în care se zbălea muncitorimea. Suferințele muncitorimii au lăsat o urmă adâncă în sufletul lui larg umanitarist și au pecelluit definitiv viața lui viitoare.

În sufletul lui generos și bun, clocoea suferința celor necăjiți și avea mare încredere în învierea unor zori mai bune, pentru cei care au luptat cu cuvântul, cu scrisul, totă viața lui.

Iată pentru ce Panait Istrati a devenit socialist, socialist convins — nu ca orice socialist de ocazie care cunoaște pe muncitori numai dela întruniri, și vorbește despre suferințele muncitorilor pe care nu e numai că nu le-a trăit, dar nici nu le-a cunoscut cu adevărat.

Pentru ideile sale socialiste — sincere, ideale, a suferit mult din pribegie sa prin: Grecia, Siria, Palestina, Egiptul, Elveția și mai apoi Franța, a dus o viață plină de suferinți, câștigându-și existența ca hamal, zugrav, vopsitor, iar după război, ca fotograf ambulant la Nisa.

Aici, ajuns în culmea mizeriei, era pe punctul de a se sinucide. Norocul a făcut ca să se adreseze printr-o scrisoare, lui Romain Rolland. Acesta descoperind în el un mare talent de scriitor, îl îndeamnă să publice primele sale lucrări, scriindu-i și o prefață la „KIRA KIRALINA”.

Norocul îi surâde. Cărțile îi sunt cătate, se traduc în mai multe limbi, contracte avantajoase, câștigă bine.

Dar, umanitarist și în faptă — nu numai în idei. Câștigul acesta nu constituie pentru el decât un mijloc — neîndestulător — de-a alina cât de cât suferințele celor mulți...

Panait Istrati împarte mereu tului celor ce-i solicită ajutorul și nu păstrează pentru el decât strictul necesar (pentru ca în ultimele clipe să ajungă, după cum spune el: „bolnav de trei ani, lipsit de orice venit și amenințat dela un trimestru la altul să nu mai pot plăti chiria casei pe care o locuiesc”).

Ideile sale îl împing spre extremastângă a socialismului. Credea cu tărie în „paradisul roșu”. Dar când s'a dus să cerceteze la fața locului, în Rusia, cum sunt puse în practică ideile comuniste, rămâne crud desamăgit de suferința proletariatului, gătit de proprii săi „tovarăși”, se vindecă de comunism și se întoarce — ca fiul rătăcitor din biblie — în țara sa, cu suflet nou.

Ca scriitor „prin slova lui, mai mult decât prin oricărui altul, sufletul românesc se afirmă peste mări și țări. Moș Anghel, Bărgan, Snagov, nume până la el necunoscute aturea, numai pentru străin de poveste, evocând o țară din poveste, s'au răspândit sub ochii noștri în toate colțurile lumii, prin pana marelui povestitor de la Baldovinești”.

Dobion

Un duel științific

Zilele acestea au ieșit din teacurile tipografiei „Adevărul” cea de a treia ediție a lucrării confratelui nostru d. Emil Samoilă, intitulată sugestiv „Revoluția în alimentație”.

În câteva luni s'au vândut 10.000 de exemplare din această lucrare.

Cercurile științifice din Capitală cari s'au divizat pe chestiunea ideilor expuse în lucrarea de mai sus, prefată de d. profesor universitar Predescu-Rion, vor asista după Paști la o interesantă discuție științifică.

D. Em. Samoilă a provocat la un duel... științific pe d. dr. Banu care l'a combătut, acuzându-l pe autorul „Revoluției în alimentație” că ar susține prejudecăți.

Procesul acesta — unic în țara noastră — se va desfășura în fața „Ligii contra prejudecăților”.

D. Samoilă și-a constituit ca martori pe d. prof. Predescu-Rion, prof. Parhon, V. Arghir, M. Ciornea, I. Timiș, Ionescu-Căpățână și alți adepți ai fructivismului și vegetarismului.

Discuțiile promit a fi interesante.

S. P. B.

Plângerea Maicii Domnului

(Continuare)

Cred că toate le poți face
Lumea țară se va întoarce
Și'n veci te va lăuda.

Dar tu fără încetare
Pentru chinul tău cel mare
Oh! ce dureri am și eu.
Plângeți văilor și dealuri,
Apelor curgeți cu valuri
Că chinăte fiul meu.

Stelelor, lună și soare
Văzând chinul lui cel mare
Voia mea, să vă întăstați.

Voi să-mi ascultați cuvântul
Să întoarceți tot pământul
Și fața să v'o schimbați.

Tu soare cât ești de mare
Ascunde-ți razele tale
Și privesc în tunecat.

Tu lună te 'mbracă 'n sânge
Să începi cu mine a plânge
Ch! pentru al meu bătut.

Stelelor v'ascundeți toate
Văzând chinul cel de moarte
Care-l rabdă fiul meu.

Plânge tot ce este 'n lume
Și voi mamele cu mine
Și plângeți și suspinați.

Vânturilor voi nu bateți
Ci suflând încet, să faceți
Durerea să-i alinați.

Că de multă usturime
nu poate privi la mine
Și capul și-a aplecat.

Nu-i cine să-l mai ridice
Sau să-l ia jos de pe cruce
Că toți s'au înverșunat.

Oh! Vino omule, vină,
Vezi că pentru a ta vină
Și pentru al tău păcat,

Rabdă dureri așa de multe,
Rane, bătăi așa crunte
Ba și sufletul și-a dat.

Plângeți tineri și bătrâni
Slăviți și cu stăpâni
Plângeți tare, lacrimați!

Pr. Ștefan Perian

paroh

„ORIENTUL” Institut de credit și economii, soc. pe acții.

Convocare

Actionarii institutului de credit și economii, „ORIENTUL” societate pe acții în Brad se convoacă la a

XXVII Adunarea generală ordinară care se va ține la 30 Mai 1935 ora 8 în biroul institutului cu ordinea de zi:

1. Darea de seamă a consiliului de administrație și aprobarea conturilor de încheiere pe anul 1934.

2. Raportul cenzorilor.

3. Descărcarea consiliului de administrație și a comitetului de cenzori de gestiune anului 1934.

4. Eventuale propuneri.

Dacă la 30 Mai nu se vor întruni acționarii în număr recerut, adunarea se va ține la 13 Iunie 1935 tot la locul și timpul arătat, când f'ra alte considerațiuni se vor lua hotărâri valide.

Brad, 1 Aprilie 1935.

Consiliul de Administrație

Contul Bilanț la 31 Dec. 1934.

DEBIT. Cassa: numărare efectiv Lei 537'91. Portofoliul de scont în țară 29.000.— Debitori beneficiari de leg. lichidării datoriiilor 186.444.— Pierdere din aplicarea leg. lichid. datoriiilor 13.089'79. Pierdere 13.453'01 Total 243.024'71.

CREDIT. Capital social Lei 50.000.— Depuneri spre fructificare Lei 161.578'71. Depozit de cassa 31.446.— Total 243.024'71.

Contul Profit și pierdere la 31 Dec. 1934.

Pierdere anului 1933 Lei 7.549.— Cheltuieli de administrație: a) Chirie 4.200.— b) Luminat, încălzit etc. 5.549.— Impozite 468.— Total 17.766.—

Dobândă dela debitorii benefic. ai legii conver. Lei 4.312'99. Pierdere Lei 13.453'01. Total 17.766.—

Brad, 31 Decembrie 1934.

Consiliul de Administrație: (ss) Vraciu, (ss) Groza Costan, (ss) Avram David.

Am examinat și am verificat conturile prezente, pe cari le-am aflat exacte și în consonanță cu registrele societății.

Brad, la 14 Martie 1935.

Comitetul de cenzori: (ss) Alexe Sfiat (ss) Indreș Andron (ss) Gherman Teodor.

Colțul vesel.

Bate șeaua

— Ah! nici nu știi cât te iubesc. Adevărata dragoste e mută...

— Pardon! Adevărata dragoste vorbește cu Papa.

Plângere

— Vin să mă plâng împotriva soției mele.

— Ei și, ce mă interesează pe mine alacerea asta.

— Știi că aveți haz. Cum să nu vă intereseze, doar am cunoscut-o prin ajutorul ziarului dvs.

— Bine, dar eu nu sunt agent matrimonial.

— Știu, dar nu puteți nega că sunteți girantul responsabil al ziarului.

Scopul căsătoriei

— Ce ai face dacă ai lua o fată bogată de nevastă?

— Nimic!

La restaurantul vegetarian

— Spune-mi chelner, de ce pe toate mesele aveți flori artificiale?

— Fiindcă pe cele naturale le mănâncă clienții.

Logică

— Cine a fost Columb?

— O pasăre.

— Se poate să susții și o prostie?

— Într-una am auzit de oul lui Columb, or de ouat știu că nu ouă decât pasărele.

La doctor

O noștimă duduia își consultă îngrijorată medicul curant, înainte de operația de apendicita.

— Ce zice doctore o să se vadă mult?

— Știu eu, duc, asta depinde numai de dumneata...

Avocatul cu experiență

— Domnule avocat, aș vrea să știu dacă am motive de divorț.

— Sunt și mărită, nu?

— Desigur că sunt!

— Atunci aveți.

Logică copilărească

Margareta care își iubește la nebunie bunicul, exclamă încântată.

— Ah! de m'ași face odată mare să mă pot căsători cu bunicul!

— Cum se poate una ca asta, Margareto, ti răspunde maică-sa indignată, e doar tatăl meu!

— Ce-ți pare ție atât de curios. Tu nu te ai căsătorit cu tata.

S. P.

Apel!

În anul 1934 s'a edificat o nouă biserică ortodoxă română în comuna Strâmba, plasa „Avram Iancu”. Biserica a fost edificată pe spesele tuturor credincioșilor com., fără a primi vre-un ajutor din altă parte. Cu ajutorul lui Dumnezeu biserica se va sfinți în primăvara acestui an de însuși Prea Sfinția Sa dr. Grigoria Comșa, Episcopul Aradului. Și cum biserica a fost edificată cu multe jertfe și nenumărate greutăți și comuna fiind săracă, mă adresez pe această cale către toți binevoitorii creștini și frații zărândeni cu cea mai ferbinte rugămintă să ne ajute la împodobirea sfântului locaș de închinare, către cel Atotputernic. Se primesc cu aceeași dragoste daruri mici și mari, obiecte, icoane, cărți rituale, bani, etc.

Falnicul trecut al Zarandului, vestit în luptele naționale și cu un frumos trecut creștin, iubitor de neam, limbă, și lege, este o garanță pentru noi, și ne place să credem, că apelul acesta va afla răsunet viu în inima tuturor fraților români și ortodocșilor creștini, din ținutul Zarandului.

Strigătul nostru este: Nu ne lăsați fraților! Dați fraților români cu toată inima și dragostea pentru o sfântă biserică, pentru sufletul nostru, al părinților, moșilor și strămoșilor voștri și Domnul va fi în veci cu noi!

Darurile se trimit pe adresa: Epitropia parohială ort. rom. din Strâmba.

Strâmba, la 23 Aprilie 1935.

Toma N. Florea

paroh

D. Grig. Trancu-Iași despre problemele la ordinea zilei. Rolul presei provinciale — Situația politică

D. Grig. Trancu-Iași, care reprezintă una din figurile cele mai populare ale politicii românești, nu putea fi lăsat neintervăuat. E parcă făcut să aibe legături permanente cu presa. Și el iubește presa și cum de regulă, sentimentele sunt reciproce, și presa îl adoră. — Numai că, d. Trancu-Iași e aproape inaccesibil ziaristilor. La el acasă pătrunzi foarte greu din cauza marelui număr de cetățeni cari își așteaptă rândul să intre în cabinetul său. Unii îl vizitează, solicitându-i o recomandare pentru un post, un ajutor bănesc sau asistență juridică. Alții — studenții — o înlesnire la examene, o sumă de bani pentru taxă și întreținere și câte altele...

Cu greu îmi fac loc printre mulțimea din sala de așteptare și intru în cabinetul dlui Trancu-Iași.

Presa provincială

Pentru că știu că fostul ministru al muncii a trăit mult în provincie, risc cu seninătate prima întrebare:

— Care este după dvs. rolul presei din provincie?

— Importante probleme locale și regionale sunt puse în evidență și apărute de această presă. În Occident se afirmă pe fiecare zi rolul presei din provincie.

Politica internă

Trec în domeniul politic și-i pun a doua întrebare:

— Cum vedeți dvs. situația politică internă? (În răspunsul său d. Trancu-Iași e lapidar:

— Logica nu are curs astăzi, așa că de văzut nu pot „vedea nimic”. Nici eu după asemenea răspuns nu mai văd nimic și trec la o altă întrebare:

— Căci sunt soluțiile partidului poporului față de problemele la ordinea zilei? Și răspunsul sună scurt:

— Statele de serviciu ale partidului poporului dovedesc soluțiile noastre, în cele mai grele împrejurări prin care țara a trecut. Poate mai grele decât azi.

— Care trebuie să fie după dvs. primul ministru al muncii, rolul acestui important departament? Și d. Trancu-Iași, cu fața luminată de un zâmbet, pe care nu l-am mai văzut decât la părinții cari vorbesc cu duioșie despre copiii lor dragi, îmi spune:

— Ministerul muncii își afirmă pe zi ce trece rolul său. Continuitatea dela acest minister a garantat dezvoltarea și propășirea lui.

Vom avea război?

Îmi aduc aminte, că în sala de așteptare, o mulțime de nevoiași își așteaptă rândul pentru a se împărtași din bunătatea „conului Grigore” și mă rezum la ultima întrebare:

— Credeți în posibilitatea unui nou război? Optimist, d. Trancu-Iași îmi servește o replică plină de subînțelesuri:

— Deocamdată, Stresa a netezit drumul înțelegerii în vederea păcii pe care cu toți o așteptăm.

Îmi strâng grăbit hărțile și mă despart cu regret de omul care radiază în juru-i numai simpatie.

Coborând scările spre esire, cari sunt pline de solicitanți, mă gândesc că nu e tocmai plăcut să fi și avocat și profesor universitar și om politic și... filantrop.

S. P.

Noutăți

Agencia „Serviciul Presei”, corespondentul ziarului nostru pentru București, a obținut dela d. C. Argetoianu un interview asupra problemelor la ordinea zilei, pe care îl publicăm mai jos:

Războiul nu-i un pericol iminent

— Ce credeți despre războiul care amenință omenirea? a întrebat redactorul nostru.

— N'as putea răspunde, fiindcă nu cred într'un pericol iminent de război, iar cele ce se vor întâmpla peste unul doi, sau trei ani, depind de atâtea conjuncturi speciale, încât un răspuns ar fi greu de dat acum.

Curmarea haosului economic

— Dar care ar fi după dvs. soluția remedierii haosului în care se sbat toate țările?

— Remedierea haosului în care se sbat toate țările cere două condițiuni prealabile:

1. Recunoașterea sinceră a stărilor de fapt din partea fiecăruia și

2. venirea tuturor — cel puțin al tuturor din Europa — în vederea unei raționalizări a producției și o organizare a schimburilor.

Tânără generație își va spune cuvântul

— Credeți că viitorul este al tinerei generații, numită astăzi „generația de sacrificiu”.

— Evident că viitorul este al tinerei generații, fiindcă o voește legea elementară a revoluțiilor istorice. Nu pricep însă, de ce generația tineretului actual ar fi generația de sacrificiu. O socotesc dimpotrivă, că o generație de înfăptuiri. Realizarea acestor înfăptuiri este în funcție de metoda și de voință.

Problemele financiare

— Ce credeți despre problemele financiare la ordinea zilei? stabilizare, revalorizare, inflație? Economia dirijată ar fi fost soluția salvatoare împotriva crizelor și deficitelor?

— În materie monetară socotesc că stabilizarea este un paleativ, iar revalorizarea și inflația o pacoste. Toate monedele avariate trebuiesc înlocuite cu monede noi, așezate pe

baz: normal stabilizate prin acorduri internaționale.

Economia dirijată nu are sens decât în regimul unei monede avariate.

Prin restabilizarea monetară se va putea reveni la libertatea tranzacțiilor.

Conversiunea trebuie extinsă

— Conversiunea trebuie să fie lărgită?

— Desigur că conversiunea trebuie lărgită în toate categoriile de debite. Conversiunea limitată la câteva categorii constituie numai avantajii personale în restabilizarea echilibrului economic și prin urmare, nu contribuie la o refacere a economiei generale.

Un punct nevralgic: „numerus valachicus”

— Ce credeți despre noile formule politico-sociale, ca „numerus valachicus” și despre agitațiile profesionale pe baza aceluiași criteriu al proporționalității?

— Cred că aceste probleme trebuie să fie rezolvate, în afară de orice patimă, în afară de politică și numai pe baza unor echități sociale și istorice.

Regimul democratic în plină criză

— Credeți că democrația e pe pragul dispariției?

— Cred că democrația, sau cel puțin regimul politic zis democratic — cu alte cuvinte regimul politic bazate pe colectivitate — trece printr-o grea criză.

Nu avem șomaj

— Cum s'ar putea remedia șomajul la noi în țară?

— Șomajul la noi în țară, nu este o problemă acută. În realitate, nu avem șomaj

LUCREZ

cămăși bărbătești,
tot felul de lingerie. — Prețuri moderate.

IRINA BARTOS

Restaurant Cioltea

decât în pătura intelectuală, printre amatorii de funcțiuni. Cred că cel mai bun remediu ar fi într-o încurajare a întreprinderilor particulare, căci statul nu poate remunera pe toți posesorii de diplome din țară.

Asociație agricolă, nu colectivizare

— Ce credeți despre colectivizarea agriculturii noastre?

— Cred că colectivizare este un termen greșit ales când este vorba de agricultură. Singura salvare a agriculturii o văd în asociație. Rezultatul este același, însă punctul de plecare este diferit. În asociație se pornește dela libera voință a agricultorilor, pe câtă vreme în regimul colectivist se impune o normă care exclude individualitatea. Prin asociație se pot reduce spezele generale de muncă și se pot valorifica mai bine produsele. Pentru o țară exportatoare de cereale, cultura fărâmițată și individuală nu poate ține piept concurenței agriculturii industrializate din regiunile noi, din America de Nord și de Sud, din Australia, etc.

Adevăratul

VICHI ROMÂNESC

MATILD

Domnitorul tuturor Borvizelor

A SOSIT!

A SOSIT!

Apă minerală din
VÂLCELE

ELÖPATAKI

ISVORUL ELISABETA

Depozitar SIGISMUND KUGEL BRAD

Știri de tot felul

— Omul automat. Dr. May, un profesor englez, a lucrat timp de 18 ani la perfecționarea unui robot care a fost supus unor serii de încercări. După părerea ziarelor americane, el ar fi cel mai cuminte și cel mai perfecționat om mecanic din întreaga lume.

Robotul acesta execută cu punctualitate orice poruncă i s'ar da. O fotografie ni-l arată în societatea blondei vedete de cinematograf, May West, căreia îi mărturisește că femeile blonde sunt cele mai încântătoare.

Dr. May spune că în viitorul război, omul mecanic va juca un rol important.

— Dispariția unei stele. „Nova Herculis” se numește o luminoasă stea descoperită acum patru luni, de un englez. Acum, după o durată atât de scurtă, această stea a început să-și piardă din strălucire, pierzându-se în neființă.

Prima dată când a fost descoperită „Nova Herculis” se putea observa cu ochiul liber și avea o culoare verzuie aprinsă. Azi ea și-a pierdut din strălucire, devenind roșiatică și abia de se mai poate vedea.

Astronomii cred că vizibilitatea aceste stele se datorește unei explozii de energie, cauzată în urma unei știe cărui accident ceresc: o ploaie de astroliti sau o lungire parțială a unei protuberanțe solare.

— Șapte mii de ani pe apă. Istoricul Hendrik Van Soon, în ultima lui lucrare „Ships” ne spune că omul a trăit timp de 7.000 ani pe ape, plutind mereu din loc în loc și avându-și până și casa așezată pe undele apelor, fiindcă erau singurele locuri ferite de atacul fiarelor sălbatice, cu care omul pe atunci se găsea în permanent război.

— O țară descoperită de un român. În presa din America de Sud s'a dus o controversă interesantă, cu privire la descoperitorul regiunii Terra del Fuego (Țara Focului).

Se afirmă cu tărie, aducându-se multe dovezi, că această țară ar fi fost descoperită de un bucureștean, stabilit la început în Buenos-Aires.

Știri sportive

C. S., "Mica" — Zs. A. K. Zsobotica
2 : 1 (1 : 0)

De 1 Maiu ne-a vizitat cunoscutul team Jugo-slav Zs. A. K. Tânăra noastră formație a avut indiscutabil cea mai grea misiune din câte a cunoscut până acum. Pentru evoluția obișnuită a unei echipe, un match internațional în al treilea an de activitate e un eveniment apărut prematur; nu prezintă o autentică emulație sportivă dată fiind disproporția de valori. Iar dacă suscită totuși interesul e pentru necunoscutul ce-l înfățișează echipa străină. Și atunci satisfacția nu e deplină oricât de ridicată ar fi valoarea foot-ball-ului respectiv.

Miercuri am asistat la o concludentă răsturnare de perspective în drumul realizărilor sportive miciste. Mica a dovedit o uimitoare ascensiune față de trecut, apărându-și șansele în modul cel mai strălucit. După victoriile Zs. A. K.-ului din acest turneu, dintre care menționăm cea asupra invincibilului Jiu cu 4:3, rezultatul obținut de Mica — înfrângerea a spune — a produs Sârbilor, cele mai vii impresii despre foot-ball-ul românesc din provincie.

Și dacă cei care au învins chiar și pe Beogradsky, au trebuit să îndure înfrângerea din partea Miceii. Apoi aceasta justifică speranțele noastre într'un viitor apropiat, când dornici de afirmare alb-negrii nu vor mai suferi toate ineptiile forurilor districtuale jiene... Trebuie să știți că Sârbii au venit din Valea Jiului, cu triste prejudecăți sugerate de vanitatea învinsilor asupra loialității jucătorilor noștri. Calificative ce nu ne onorează. Afară de d. ing. Băltănoiu toți ceilalți potențai ai conducerii auzisem că au referit prost asupra Micii!

Faptele însă sunt cele mai elocvente desmințiri, căci vorbesc dela sine. Remarcând doar atmosfera jovială ce-a domnit în tabăra sârbilor, au adus destule argumente.

Iar dacă vecinii noștri n'au putut savura farmecul victoriei au avut în schimb satisfacția morală a realizării frumosului.

Dacă sportul nobilitează și consolidează sufletește atunci întâlnirea aceasta e semnificativă mai mult ca ori care alta.

JOCUL:

Lovitura de început o are Mica trecând frumos mingea în passe scurte. Tăucean demarează pe jos. Barci ratează cazănd. O nouă fază îi succede cu aceeași viteză dar din păcate fără rezultat. În cinci minute puteam beneficia de două puncte.

Sârbii contra atacă. Înaintarea devine agresivă. Coeziunea din câmpiile le lipsește în fața porții unde nu-și găsesc shootul. Timp de zece minute conduc cu autoritate până când vreo degajere le risipește, combinațiile pentru ca să le reia mereu dela centru.

Din defensivă ce-a fost Mica începe să înaintează inteligent jocul, pe câmp favorabil. Haiduc depozitează extrema dreaptă de minge, o trece lui Nedici acesta lui Bortos, Ultimul o pasează lui Maier care driblând doi adversari marchează în colț jos. E momentul central al matchului. Din tribună publicul subliniază cu demnitate evenimentul! E timpul să remarcăm și noi că opinia publică îi incumbă datorită de a se pronunța — obiectiv bineînțeles — asupra fazelor dintr'un match. A aplauda înseamnă a stimula, a insufla vervă jocului. Or, acestea dozează orice match cu o pronunțată notă de spectaculozitate.

Jucătorii continuă incurajați. Ieșirile lui Tăucean pe tușă entusiasmează asistența dar rămân neexploatare. Jocul sârbilor are ceva din regularitatea ritmică a unui mecnism. E foarte dificil să urmărești un anumit jucător. Mingea se perindă pe la toți dar nu întârzie la nici unul. Totuși Maier scapă cu greu de fundași. În poziție prielnică de marcat, ratează din cauza vitezei probabil și a bachului care îl ajunge în cele din urmă. Repriza ia sfârșit cu scorul de 1:0 pentru Mica.

În mi-temps-ul doi credeam într'o neplăcută întorsătură a sorților. Dimpotrivă însă Mica s'a comportat peste așteptări. Sesizându-se la timp de jocul șablon al adversarului, de fazele duse până la tipizare, îi servește tocmai antidotul. Rezultatul e consecința acestei fericite tactice. Tăucean și Barci au frumoase ieșiri pe extremă susținuți în deaproape de linia de mijlocăși care funcționează ireproșabil. Maier shootează jos în bară. Mingea revine în teren. Sârbii acordă corner. Tăucean bate formidabil. Mingea intră direct în goal.

Acest punct a consacrat jocul de Miercuri ridicându-i mult valoarea. În urma noului succes Mica domină insistent obligând adversarul să cedeze. Maier marchează încă un goal; arbitru fluieră însă off-side. În centru mijlocăși Nedici excelează. O superbă robinsonadă smulge aplauze publicului. Extrema dreaptă a sârbilor scapă de sub vigilența lui Haiduc. Acesta îl ajunge și voind să atace, cad amândoi jos. Arbitru penalizează. Unsprezecele e marcat ușor. Cele cinci minute ce mai sunt până la sfârșit oferă o luptă deschisă în câmp, fără schimbare de rezultat. Astfel înregistrează cel mai răsunător succes al carierei. Perseverând în specificul latin, jocul ei deși neformat încă va impune încă multor echipe condițiunile învinsului. Talentul nativ de care dispun unii din jucătorii noștri nu va putea fi structat decât conform temperamentului latin. Altfel se va săvârși o siluire a firii.

Jucătorii: Mocuța a apărut fără greșală și constincios. Zaslău și Sturek egal de utili, nu însă la înălțimea coechipienilor. Nedici un inteligent conducător și inițiator de faze a contat printre cei mai buni jucători de pe teren. Jocul de câmp nu e egalat de parteneri. Haiduc a paralizat cea mai periculoasă aripă, ne desmințind încrederea ce i se acordă. Trifu ineptabil nu s'a lăsat depășit de adversar. Înaintarea a funcționat ca niciodată. Tăucean e cunoscut din toate matchurile. Are o încredere în reușită un

shoot magistral admirat de toți. Un astfel de element consacrat care n'a suferit fluctuații de formă, ne poate ilustra impecabil toată gama principiilor de tehnică și artă în foot-ball. Avem convingerea că dacă va fi pus în valoare totdeauna ca în acest match, ascensiunea și avântul pe care le-a luat — contribuind decisiv la victoriile Miceii — nu se vor rata nici chiar în fața celui mai redutabil adversar. Bortos posedă un frumos volée. Deschiderile sale beneficiază de precisiune putând fi exploatare cu succes. Le acomodează minunat jocul de W. (dublu v.) Maier a furnizat un joc elegant și calculat. Creează cele mai prielnice situații coechipierilor jucând exclusiv pentru ansamblu. Conduce foarte inteligent atacul profitând la maximum de orice fază. Aliman deși comod are rutină Deschide frumos pe tușă. Deasemeni are joc de cap Barci mai bun ca oricând a fost periculos.

Dela Sârbii am remarcat toată echipa; în special internii și extrema dreaptă și halful drept.

Arbitrajul d-lui Sebeșan lipsit de competență de altă dată... A eclipsat într'o oarecare măsură strălucirea acestui regal sportiv.

Solo

Mica — Reg. 93 Inf. Arad 5:2 (1:2).

Mica — Gloria comb. 2:2 (2:0)

Vineri 10 Maiu Mica va juca pe arena din G.-barzei, cu echipa Bat 11 V. M. Brad, un match amical.

„CRIȘANA” institut de credit și economii s. p. a. Brad

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1934.

Activ: Cassa în numerar 2.668,031.- lei; Portofoliu de titluri: titluri românești 693,048.- lei; Portofoliu de scont plătit în țară: Cambii garantate cu giruri 6.888,669.- lei. Cambii garantate cu ipotecă 1.393,702 — Debitori fără garanții 3.555,206.— Debitori garantați cu efecte comerciale 1.072,163.— Debitori garantați cu mărfuri 502,483.— Debitori garantați cu ipotecă 195,912.— Debitori beneficiind de legea lichid. datoriiilor agricole din 7 Aprilie 1934, cota rămasă 9.565,400.— lei; Soldul pierderilor rezultate prin aplicarea legii lichidării datoriiilor agricole 8.377,597.- lei. Imobile 1.000,000.— Mobilier 50,000.— Conturi diverse 6.373,010.— Total lei 42.335,221.

Pasiv: Capital social 10.000,000.— Fonduri de rezervă 5.400,000.— Fonduri de amortizment 3.423,154.— Fonduri filantropice 830,000.— Fondul de pensuni al funcționarilor 2.367,468.— Depuneri spre fructificare 12.671,524.—

— *Baia de Criș. Serată artistică.* Duminică a avut loc în saloanele „Casinei Române” o frumoasă serată artistică aranjată de societatea corală a intelectualilor din localitate având un program variat și bogat. Cuvântul de deschidere la rostit dl. prof. Mehedinciu care sub formă de monolog a făcut un succint istoric al unei reviste teatrale iar corul a executat, cât se poate de bine, mai multe bucăți muzicale sub conducerea dlui Stancu. A urmat două comedii în care rolurile principale au fost executate de dș. P. Popescu și ... Vuc dñi. G. Tanasiev, P. Șimon, Gh. Trifan, Dogariu și D. Vuc. Venitul realizat servește la augumentarea unui fond pe seama corului. Reușita acestei serate se datorește dlui. Axente Tămas. S.

CINEMA „ORIENT” BRAD

Duminică 12 Maiu 1935.

Un Viș din Schönbrunn

(Tramvay von Schönbrunn)

cu

MARTHA EGGERT, HERMANN THIMIG, ERNST VEREBES, HANS JUNKERMANN și JULIA LERDA.

— *Senatul Universității din Cluj* a promovat pe Dl. Alexandru Șoic fostele al liceului „Avram Iancu” din Brad doctor în drept cum laude.

Dorim ca tânărul jurist să-și poată valdita cât mai intens pe țărâmul legii și al ideii de drept cunoștințele ce și le-a achiziționat prin sârguință.

— În ținutul nostru, de mai multe zile lucrează comisiile de impunere. Dar despre această chestiune vom vorbi într'un articol viitor, căci avem multe de spus.

— *Jurământul recruților din Bat. 11 V. M. Brad.* În curtea liceului Avram Iancu, Duminică 5 Mai, s'a făcut depunerea jurământului recruților din Bat. 11 V. M. Brad. Serviciul religios a fost oficiat de pr. V. Perian, confesorul garnizoanei, care a și vorbit cu această ocazie, despre însemnătatea jurământului.

A vorbit d. Colonel Grigoroviciu, comandantul grupului.

Solemnitatea depunerii jurământului se termină cu defilarea recruților cari, deși au îmbrăcat haina militară numai de câteva săptămâni, au defilat frumos.

— *Primăria comunei* și-a început activitatea edilitară, cu repararea străzii gării.

— *Răi făcători*, — săptămâna trecută — au intrat în grajdul lui I. Andreș zis Jăca, din Tebea, și i-au furat o pereche de hamuri în valoare de 2200 lei.

Tot cam în același timp s'a furat din prăvălia d. Gh. Buciuman din Cărstău băuturi, coloniale și suma de 3000 lei.

...Și jandarmeria n'a dat încă de urma lor.

— *La examenul de definitivat*, ținut la școala normală din Deva, s'au prezentat 226 învățători. Din jud. Hunedoara 134 și au trecut 62, deci 46,27 % iar din jud. Alba au fost înscriși 92, admiși 22, procent 23,9 %.